

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Udvarhelyi Olivér ügyvéd által képviselt **B Önkormányzata felperesnek**, a dr. Bősze László ügyvéd által képviselt **P Önkormányzata alperes** ellen kölcsön megfizetése iránt a Veszprémi Megyei Bíróságnál 1.P.20.152/2003. szám alatt indult és a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.362/2006/9. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 56. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2007. november 27-én tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.362/2006/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 720.000 (Hétszázhuszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a V Térség és Környékét érintő rehabilitációs program munkálatai keretében hat településen víz- és gázellátás, valamint szennyvízelvezetés és tisztítás beruházás valósult meg, amelyhez japán kölcsönt vett fel a magyar állam, melyet 1995-ben

továbbkölcsonzott B és a még érintett öt település önkormányzatának, emellett az önkormányzatok egyéb támogatásában is részesültek.

1995. március 1-jén a peres felek megállapodtak abban, hogy a fenti beruházáson belül a szennyvízcsatorna hálózatot és a szennyvíztisztító telepet közös beruházásként valósítják meg. Rögzítették, hogy a tisztítótelep költségeit kapacitási igényük alapján osztják meg, a fedezetvállalásuk a tényleges bekerülési költséghez kapacitás arányosan igazodik. A csatornahálózat beruházási költségét pedig a vízjogi létesítési engedélyben foglaltak szerint viselik, evonatkozásban a fedezetvállalásuk a tényleges bekerülési költség, a csatornahálózat hossza és a létesített műtárgyak beruházási kiadása szerint oszlik meg közöttük (68-32 % a felperesre terhesebben).

1995. március 31-én a felperes kölcsönszerződést kötött a magyar állammal az un. japán hitel keretében, a kölcsön összege 442,000.000 japán yennek a mindenkori jegybanki devizaárfolyamon számított forint ellenértéke volt, lejáratá 25 év, az összeget 7 év türelmi idő után 2001. november 20-a és 2019. november 20-a között meghatározott részletekben minden év május 20-án és november 20-án kellett visszafizetni. A magyar állam a kölcsön 50 %-át, annak teljes kamatát, és az árfolyamváltozásból eredő többletköltségeket magára vállalta.

1996. augusztus 26-án a felperes és az érintett másik öt település kiviteli szerződést kötöttek a S Kft-vel, valamint a lebonyolítást végző, a V és Régiója Környezetvédelmi Rehabilitációs Programirodával (a továbbiakban: REIPO). A generálkivitelezői szerződés végösszege 5,502.800.000 Ft + ÁFA volt, ezen belül a felperest 938,200.000 Ft + ÁFA terhelte. A települések viselték a REIPO költségét, továbbá a mérnöki konzultáns (PCI) ellenőrzési költségét is.

1996. november 30-án a felek megállapodtak a lebonyolítási költségekből az alperest terhelő összegről, ezt 1996-ban 6,915.000 Ft-ban, 1997-ben pedig 7,715.000 Ft-ban határozták meg, ez utóbbi összeget az 1997. október 9-i megállapodásban 3,500.000 Ft-ra csökkentették. Az 1996. november 30-i megállapodásban az alperes felhatalmazta a felperest, a saját erő kifizetéséhez szükséges pénzügyi fedezet biztosításához hitel felvételére.

Az érintett polgármesterek 1997. szeptemberében abban állapodtak meg, hogy a fel nem használt japán hitelkeretet átcsoportosítják azon önkormányzatok részére, amelyeknek alacsony volt a hitelkerete. A felperes állítása szerint ebből 102,052.194 Ft összeg került felvételre az alperes részére azért, hogy 1998-ban az alperesnél végzendő munkákat is be tudják fejezni. E hitel

vonatkozásában azonban az adóst az 50 %-os kedvezmény nem illette meg, az átcsoportosított hitelt 100 %-os visszafizetési kötelezettség terhelte.

A felperesre eső kivitelezés költsége meghaladta az előirányzott összeget, nettó 1,323.114.036 Ft-ot tett ki, amely részben az alapberuházás, részben a pótmunkák költségeiből állt. A szerződés a pótmunkaként a szükségképpen elvégzendő villamos-munkákat, valamint az út helyreállítási munkákat tartalmazta, a felperes azon túl 1997. szeptember 19-e és 1998. szeptember 19-e között még hat alkalommal rendelt meg pótmunkákat, amelyeknek elszámolása bekerült a csatornahálózat elszámolásába.

Az Országgyűlés 2003. december 31-ei hatállyal elengedte az 1,008,071.612 Ft konzulensi díj tartozást, majd 2005. december 31-ei hatállyal a 2005. novemberében esedékes 109,961.516 Ft részlet 50 %-át, valamint a 2006. május 20-án esedékes 113,446.817 Ft kölcsönrészlet 50 %-át. Az alperes 2003. március 18-án 1,758.950 Ft-ot fizetett a felperesnek, ezt követően fizetést nem teljesített.

A felperes a módosított keresetében 19,277.981 Ft tőke és ennek kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Kérte továbbá az általa kért összegben megállapítani, az alperes által 2006. május 20-a és 2019. november 20-a között évi két részletben fizetendő tartozás összeget is.

Az alperes a követelés jogalapját elismerte, összecszerűségében azonban vitatta. Azzal védekezett, hogy visszafizetési kötelezettség az 1995. március 1-jei szerződésben foglalt 50 %-os visszafizetésű hitelnek a szerződésben írt arányok szerinti része, (68-32 %-a a felperesre terhesebben) a pótmunkákból az alperes területén elvégzett és dokumentált munkák ellenértéke, végül és a PCI költségek beruházással arányos része tekintetében terheli. Ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

Az első fokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság az 1.P.20.152/2003/49. számú ítéletében a felperes keresetének helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 19,277.981 Ft lejárt kölcsönt, ennek kamatait és 1,000.000 Ft perköltséget. A keresettel egyezően állapította meg a 2006. május 20-a és 2019. november 20-a között fizetendő kölcsöntartozás összegét, ezt meghaladóan - a kamat magasabb mértéke tekintetében - a keresetet elutasította.

A Győri Ítéltábla az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán hozott Pf.IV.20.362/2006/9. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest terhelő marasztalás összegét 14,219.979 Ft-ra és annak kamataira, a

2006. május 20-ától 2019. november 20-áig terjedő időszakra megállapított évi két részletben fizetendő tartozás összegét 91,910.222 Ft-ra leszállította. A felperesnek a perköltség felemelésére irányuló csatlakozó fellebbezését alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a műszaki- és a könyvszakértői vélemény, valamint F I-né tanúvallomása alapján azzal egészítette ki, hogy az 1995. március 1-jei szerződésben meghatározott un. alapberuházáshoz kapcsolódó pótmunkákon kívül a felperes által megrendelt további pótmunkák is megvalósultak. Ennek keretében a felperes területén 147,263.000 Ft nettó értéken került sor a P-gyártelep és a K lakótelep csatornázási munkáinak elvégzésére, ezzel szemben az alperes területén nettó 1,900.000 Ft értékű pótlólagos beruházás valósult meg. Az alapberuházáson túl megrendelt pótmunkák együttes összege nettó 149,160.000 Ft volt. Az összberuházás 1,323.114.036 Ft-ot kitevő költségeihez a vissza nem térítendő állami támogatáson, valamint az igénybe vett japán hitelen felül a felperes 19,941.941 Ft-tal, az alperes pedig 44,031.000 Ft-tal járult hozzá un. saját részként.

Álláspontja szerint az alperest terhelő fizetési kötelezettség megállapításánál a felek között 1995. március 1-jén létrejött szerződés rendelkezéseit kell alapul venni. Eszerint a felek költségviselési aránya mind a csatornahálózat mind a szennyvíztisztítótelep vonatkozásában 68-32 % a felperesre terhesebben. A felperes által - 1997. szeptemberétől kezdődően - megrendelt az alapberuházás körén kívül eső pótmunkák azonban egyrészt nem képezték részét a felek szerződésének, másrészt azok költségei nem az alapszerződésben foglalt arányoknak megfelelően oszlottak meg a peres felek között. Az alapszerződéssel nem érintett pótmunkák költsége - 149,163.000 Ft - a nettó bekerülési költségnek a 11,27 %-át tették ki, ebből 147,263.000 Ft (11,13 %) a felperesnél elvégzett munkák ellenértéke volt, a pótmunkák költségéből erre irányuló külön megállapodás hiányában mindegyik fél a saját csatornarendszerével kapcsolatosan elvégzett munkák ellenértékét köteles viselni. A beruházás költségeinek fedezetéül szolgáló pénzeszközök ezeket a pótmunkákat olyan arányban finanszírozták, amilyen arányt a pótmunkák költsége az összberuházás költségén belül viselt (11,27 %).

Nem osztotta a másodfokú bíróság azt a felperesi álláspontot, hogy a 100 %-os visszafizetési kötelezettséggel felvett hitelösszeget kizárólag az alperes köteles viselni. Megállapította, hogy az alapberuházáshoz szorosan nem kapcsolódó pótmunkák nélkül a vissza nem térítendő támogatások és az 50 %-os visszafizetési kötelezettséggel járó hitel együttesen fedezték volna mindkét település beruházásának a költségeit. A munkálatok a két településen párhuzamosan haladtak, a felperesnél az alapszerződésen

túli, pótlólag megrendelt munkálatok jórészt 1998-ban zajlottak. A 100 %-os visszafizetési kötelezettséggel felvett hitelből mindkét településen végzett alap- és pótmunkák finanszírozása történt.

Alapvetően ítélte a beruházási költség ÁFA-jával kapcsolatos alperesi fellebbezést.

A visszafizetendő hitel elszámolásával kapcsolatosan megállapította, hogy a felek által a beruházáshoz biztosítandó saját erő túlnyomó részét a 856,819.034 Ft összegű ún. japán hitel tette ki, amelyből a kedvezmények és többszöri tartozás-elengedésre figyelemmel összesen 468,472.215 Ft-ot kellett visszafizetni. A felek saját költségvetésük terhére 63,972.941 Ft-tal járultak hozzá az építkezéshez, ezen belül a felperes 19,941.941 Ft-tal, az alperes pedig 44,031.000 Ft-tal. A tényleges saját erő tehát 532.445.156 Ft-ot tett ki. A fenti saját erő olyan arányban finanszírozta az alapszerződésen túl megrendelt pótmunkákat is, mint amilyen arányt a pótmunkák költsége az összeberuházás költségén belül képviselt, azaz 11,27 %-ot. Ebből B felhasznált 11,13 %-ot, P pedig 0,14 %-ot. A fennmaradó 472,438.588 Ft, a felek között az eredeti szerződés szerinti arányban, azaz 68-32 %-ban oszlik meg. A felperes által biztosított 19,941.941 Ft önrész levonása után fennmaradó 360,577.444 Ft-ot - a visszafizetendő hitelösszeg 76,97 %-át - a felperes tartozik visszafizetni. Az alperesnek kell viselnie a teljes saját erőből 151,925.771 Ft-ot. Ebből levonva az általa kifizetett 44,031.000 Ft-ot, a fennmaradó 107,889.151-ot Ft-ot, - a hitel 23,03 %-át - köteles az alperes visszafizetni.

Az alperes fizetési kötelezettsége tehát a teljes kölcsönösszegeből 2001. november 20-a és 2019. november 20-a között 107,889.151 Ft. Ebből a másodfokú bíróságösszegeként megítélt 14,219.979 Ft-ot. A fennmaradó összegeből le kell vonni az alperes korábban kifizetett 1,758.950 Ft-ot, a fennmaradó 91,910.222 Ft-ot, a másodfokú ítéletben írt részletekben és időpontokban kell teljesítenie.

Alapvetően találta a felperes csatlakozó fellebbezését. Az elsőfokú bíróság által megítélt 1,000.000 Ft perkoltséget a pervesztesség és pernyertesség arányát, valamint a kifizetett ügyvédi munkát figyelembe véve részperkoltséggént találta helytállóknak.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet amelyben elsősorban annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodsorban a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Előadta, hogy a másodfokú bíróság ítélete nem kellően megalapozott; egyfelől iratellenes, másrészt tárgyi tévedéseket

tartalmaz. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a bizonyítékok egy részét, emellett helytelen logikai okfejtéseket és következtetéseket tartalmaz.

- Félreérthetően idézte a másodfokú bíróság a felek között 1996. november 30-án létrejött megállapodásban foglaltakat. Mivel a felek a megállapodást 1997. október 9-én módosították, az alperes által vállalt költség 10,415.000 Ft-ot tett ki. Ezt a 10,415.000 Ft-ot viszont a REIPO működési költsége címén hat önkormányzatnak kellett megfizetnie, ezért tévesen hivatkozik a jogerős ítélet arra, hogy ezt a felperesnek kell fizetnie.

Tévedett a másodfokú bíróság, amikor azt állapította meg - az elsőfokú bírósággal egyébként egyezően -, hogy a nettó kivitelezési költségen 1,323.114.036 Ft-on felül kellett viselnie a feleknek a mérnök-konzultáns költségeit, valójában ezek a költségek a bekerülési költségeken belül számolhatók el;

Tévesen rögzítette, hogy az Országgyűlés a konzultánsi költségek címén 1,8 milliárd forintot engedett el, valójában az elengedett összeg 1,008,071.612 Ft volt;

Tévesen vette figyelembe az 1995. március 1-jén megkötött szerződés rendelkezéseit, ugyanis a felek közötti elszámolást az 1996. november 30-án kötött megállapodás alapján kellett elvégezni, és az alapján az 1997-ben felvett kölcsön - 102,052.194 Ft visszafizetésére az alperest kellett volna kötelezni.

- Tévesen hivatkozott a perben beszerzett műszaki és könyvszakértői véleményre, valamint Faragó Istvánnak a tárgyalásokon tett nyilatkozataira. Faragó Istvánné a felperes jegyzője nem tett olyan nyilatkozatot, miszerint a Kiskovácsi lakótelepen lévő csatornázási munkák is a japán hitel keretében kerültek kivitelezésre.

.

Előadta, hogy 1997. májusában "a REIPO határozta meg a kivitelezés műszaki tartalmát a japán programban érintett településeken" Ez alapján nyilvánvalóvá vált, hogy B hitelkerete nem nyújt fedezetet az alperesi beruházás megvalósításához. Ezért került sor 1997. július 1-jétől az alperes munkálatainak felfüggesztésére, illetőleg 1997. október 9-én a hitelkeret átcsoportosítására. "Pótmunkák nemcsak B készültek, ugyanúgy voltak pótmunkák a japán programban érintett többi településen is. Ennek a programnak azonban az alperes nem volt résztvevője.

Hivatkozott arra, hogy az un. japán hitel nem csupán a szennyvíz beruházáshoz volt kapcsolható, B ennek keretében gázberuházás, több településen pedig víz beruházás is történt.

Állította, hogy az ítélet tábla tévesen jelölte meg, miszerint az alperes 44,031.000 Ft-tal járult hozzá a beruházás költségeihez, mivel ezt az összeget csökkenteni kell 10,415.000 Ft-tal, - a REIPO működési költségével -, ennek kifizetését az alperes a saját költségvetése terhére vállalta visszatérítési igény nélkül.

Az alperes a szennyvízcsatorna hálózathoz semmilyen önerőt nem biztosított csupán a KIG-út teljes aszfaltozásának, illetve az ÉDÁSZ áramellátási költségeinek meghatározott részét viselte, egyéb hozzájárulás részéről nem történt.

Vitatta, hogy a munkák folyamatosan és párhuzamosan zajlottak a peres felek területén. Csatolta az alperes polgármesterének és körjegyzőjének 1998. január 12-én kelt nyilatkozatát, amely szerint 1998-ban az alperesnek csupán 14,000.000 Ft saját erő állt rendelkezésére. Ennek kiegészítésére került felvételre 102,052.000 Ft hitel, amelyet az alperes területén végzett munkák befejezéséhez használtak fel 1997. októberétől.

Tévesnek és iratellenesnek tartotta a visszafizetendő hitel elszámolását is, állítva, hogy a másodfokú bíróság téves adatokból indult ki. A japán program keretében a felperesnél megvalósuló gázberuházás is történt, ehhez 26,458.207 Ft japán hitel és 3,919.400 Ft PCI költség is társult. Ezzel szemben a másodfokú bíróság úgy számolta el, mintha a teljes hitel a szennyvíz beruházáshoz kapcsolódott volna.

A japán 100 %-os hitelkeret átcsoportosítására egyébként 1997. szeptember 9-én került sor, tehát a pótmunkák megrendelését megelőzően az átcsoportosítás már megtörtént.

Állította, hogy számítási hiba van a marasztalási kereset egyes részleteiben. Az ítélet 9. oldalán a másodfokú bíróság az alperes fizetési kötelezettségét 107,894.771 Ft-ban, a 10. oldalon pedig 107,889.151 Ft-ban jelölte meg. A két összeg között 5620 Ft eltérés mutatkozik.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen mérlegelte és helyesen értékelte a pótmunkákkal kapcsolatosan szakértői véleményben foglaltakat is. Mindkét szakértő megerősítette, hogy az alperes nem részese a japán hitelnek. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy 1997. tavaszán a REIPO határozta meg a beruházás műszaki tartalmát, ezáltal 1997. májusára nyilvánvalóvá vált, hogy a felperes hitele nem nyújt fedezetet mindkét település beruházásának megvalósítására, ezért került sor az alperesnél a munkák felfüggesztésére. A munkálatok a kölcsönök átcsoportosítása után folytatódtak, az átcsoportosított kölcsönt azonban az alperes köteles visszafizetni. A kölcsöntartozások egy részét az Országgyűlés elengedte, ezeket azonban ők maguk járták ki

a Pénzügyminisztériumnál, az alperes ennek érdekében nem tett semmit, így annak előnyéből sem részesülhet. Ugyanakkor az alperes a szerződés kötelezettségeit megszegte, mert az elkészült szennyvízközművet B Rt. részére bérbe adta, az alperesnél megépített trafót és elektromos rendszert az É részére értékesítette.

Kérte a perköltség magasabb összegben történő megállapítását. Az általuk megbízott ügyvédi iroda részére a teljes pernyertesség esetére járó 2,040.000 Ft ügyvédi munkadíj megítélését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor a felek jogvitájának elbírálásánál - a felek közötti elszámolás elvégzésénél - az 1995. március 1-jén kötött szerződés rendelkezéseit tekintette irányadónak. A felek e szerződésben megállapodtak a közös beruházás műszaki tartalmáról, megállapították a bekerülés várható költségeit és megállapodtak a költségek viseléséről, annak arányairól is (68-32 %). E szerződésnek nem képezték részét a felperes által 1997. szeptember 19-e és 1998. szeptembere között megrendelt pótmunkák, amelyeknek költsége az össz-beruházás költségének jelentős részét - 11,13 %-át tették, míg az alperes részére megrendelt pótmunka az össz-beruházás költségének mindösszesen 0,14 %-át jelentette. A műszaki szakértői vélemény szerint ezen pótmunkák 149,163.000 Ft-ot kitevő költsége utólag merült fel, maguk a pótmunkák az eredeti tervekben; a bekerülési költségük pedig az eredeti költségvetésben nem szerepelt. A műszaki szakértői vélemény megállapítása szerint ezen pótmunkák nélkül a felperes által felvett un. japán hitel 856,819.034 Ft-ot kitevő összege mindkét település szennyvíz-elvezetéssel és annak kezelésével kapcsolatos beruházási költségeit fedezte volna. Tekintve, hogy az utóbb - 1997. őszén - felvett az immár 100 %-os összegben visszafizetendő hitelek nemcsak az alperesnél végezett beruházás finanszírozásához voltak szükségesek, nem lehet a 100 %-ban visszafizetendő hitel teljes összegét az alperes terhére elszámolni.

Az nem kétséges, hogy az alperest terhelő hitelt a felperes vette fel a magyar államtól - az alperes az e célból benyújtott okiratokon nem önálló településként, hanem B részeként szerepelt, így önállóan nem is vehetett volna fel kölcsönt. Ugyanakkor megállapítható volt, hogy az alperes egyedül nem vállalkozott volna a szennyvízberuházás megvalósítására, mivel az ahhoz szükséges anyagiakkal az önkormányzat nem rendelkezett. Csak úgy vállalta a

közös beruházásban való részvételt, ha ahhoz maga is vissza nem térítendő állami támogatásban és kedvezményes hitelben részesül. A felek közötti elszámolásnál nem lehetett jelentőséget tulajdonítani annak a körülménynek, hogy a felperes a felvett japán hitel teljes összegét a saját közigazgatási területére kívánta fordítani. Azért hiányzott a beruházás költségeiből 102,052.194 Ft, mert 1997. szeptember 19-e és 1998. szeptembere között a felperes részéről olyan munkák kerültek megrendelésre, amelyek bekerülési költsége az eredeti költségvetést lényegesen meghaladta.

A 100 %-os visszafizetési kötelezettséggel felvett 102,052.194 Ft kölcsönt helyesen osztotta meg a másodfokú bíróság a felek között. Nem tévedett, amikor az alperes által a saját költségvetése terhére kifizetett 10,415.000 Ft-ot bevonta a felek közötti elszámolásba. Az alperes azt az 1996. november 30-ai megállapodás szerint a REIPO bonyolítási költsége címén fizette ki, a felperes meghatározott számú számlájára kellett átutalnia. Azt azonban az alperes tagadásával szemben a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az összeg kifizetését az alperes a saját vagyoni eszközei terhére oly módon vállalta, hogy lemondott annak az elszámolásba történő bevonásáról, továbbá az sem bizonyított, hogy ennek megfizetése részben az 1996. november 30-án kötött megállapodásban részt nem vett további önkormányzatok helyett történt volna. A felperes által a keresetlevélhez csatolt 1/F/8. sorszámu, - a felperes által készített elszámolásban maga a felperes is az alperes által a közös beruházáshoz biztosított saját erőként tüntette fel a vitatott összeget.

Alaptalanul kérte a felperes a gázvezeték építésének költségeit a saját önrészeként figyelembe venni. Az első fokú eljárásban beszerzett műszaki szakértői véleményben a felek között elszámolásra kerülő beruházási költségbe a csatornahálózat és a szennyvíz tisztító telep költségei kerültek bevonásra. A felperes a szakértői véleményre észrevételt nem tett, annak megállapításait nem kifogásolta. (A szakértői vélemény 27-28. oldala.) A felperes egyébként a gázvezetékre vonatkozóan azt adta elő, hogy a vezeték 1991-ben készült, ezért az 1995. március 31-én kötött szerződés alapján folyósított kölcsön terhére azt elszámolni nyilvánvalóan nem lehetett.

Alaptalanul állította a felperes, hogy a jegyzője F Iné a másodfokú eljárásban tett tanúvallomásában nem jelölte meg a K-i lakótelepet olyanként, amelyben az eredeti tervekben nem szereplő pótmunka keretében csatorna építési munkákat valósított meg a felperes 1997-98-ban. A másodfokú eljárásban felvett jegyzőkönyv 2. oldalának utolsó bekezdésében a tanú a vitatott településrészt a csatorna beruházással érintettként jelölte meg. A műszaki szakértői véleményben viszont utcákra lebontva került feltüntetésre, tekintet nélkül arra, hogy az utca a K-i lakótelepen található-e avagy sem.

Az elszámolás viszont a szakértői véleményen alapul. A harmadik oldal harmadik bekezdésében pedig a tanú azt adta elő, hogy a munkálatok a két községben nagyjából párhuzamosan kezdődtek és haladtak folyamatosan. Ezen jegyzőkönyv kijavítását - bár arra a Pp. 118. §-ának (3) bekezdés jogi lehetőséget biztosít a felperes az ott írt határidő alatt nem kérte.

A felperes által a másodfokú ítélet 9. és 10. oldalán írt elírás az érdemi döntésre nem volt kihatással és nem hatottak ki arra a felperes által felhozott további hibák sem. Elírás történt az Országgyűlés által elengedett konzultánsi költségek összegében, a számítások azonban a helyes összeggel 1,008.071.612 Ft összeggel készültek. A felperes összecszerűen nem tette vitássá, hogy az elengedések után fennmaradt hitel összeg 468.472.215 Ft-ot tett ki. A visszafizetendő 468,472.215 Ft-nak az alperest terhelő 23,03 %-a az ítélet indokolásának 10. oldalán lévő táblázatban írt 107.889.151 Ft-nak felel meg. Ebből lejárt tartozásként a másodfokú bíróság megítélt 14,219.979 Ft-ot, az alperes kiegyenlített 1,758.950 Ft-ot, a fennmaradó 91,910.222 Ft-ot pedig az ítélet rendelkező részében írt részletekben és időpontokban kell az alperesnek teljesítenie.

A REIPO és a PCI el nem engedett költségeinek elszámolása a beruházási költségeken belül történt, a könyvszakértői vélemény 7-8. oldalán található számítás szerint a mérnök konzultáns el nem engedett költsége 7,288.463 Ft-ot tett ki, amely a beruházás költségein belül került elszámolásra. (A szakértő megállapította, hogy az elengedett konzultánsi díjak csökkentették a törlesztendő hitelt.) A VREIPO költségek beruházási költségen belüli elszámolását pedig bizonyította az alperes javára a 10,415.000 Ft e címen történt elszámolása.

Alaptalanul sérelmezte a felperes az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által részperkölséggént helybenhagyott 1,000.000 Ft első fokú perkölség összegét is. A másodfokú bíróság az elsőfokú részperkölség megállapításánál a felperes által igényelt 2,040.000 Ft-ból indult ki, a pernyertesség és pervesztesség arányának, valamint az alperes által előlegezett szakértői költségek figyelembe vételével részperkölséggént hagyta helyben az elsőfokú bíróság által megítélt, az ÁFA-t is tartalmazó 1,000.000 Ft-ot. A másodfokú bíróság a döntését kellően és részletesen megindokolta, a felperes arra nézve nem tett előadást, hogy ezt az indokolást miért tartja hibásnak, miért sérelmezi részperkölséggént az 1,000.000 Ft-os összeget.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.362/2006/9. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperesnek a felülvizsgálattal okozott költségeit megtéríteni. Az alperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a/, b/ és c/ pontja, valamint az (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó 720.000 Ft ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi CXIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2007.november 27.

Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke, Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró, Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok
(Prohászka Béláné)